



**rijksuniversiteit
 groningen**

faculteit gedrags- en
 maatschappijwetenschappen

lerarenopleiding

Uw lesobservatie en de leerlingvragenlijst

Een terugkoppeling ten behoeve van uw professionele ontwikkeling

Naam docent:

© Lerarenopleiding Rijksuniversiteit Groningen

juli 2016

Inhoudsopgave

Inleiding.....	3
Begeleiding op school.....	3
Doel van dit document.....	3
Leeswijzer	4
Deel 1: De perceptie van uw observator.....	5
Deel 2: De percepties van uw leerlingen.....	7
Tot slot.....	12
Bijlage 1: iCalt items per indicator	13
Bijlage 2: Leerlingvragenlijst items per indicator	14

Inleiding

U en uw school nemen deel aan het onderzoek naar de effecten van inductiearrangementen. Het onderzoek heeft als doel antwoord te geven op de vraag hoe beginnende leraren zo effectief mogelijk ondersteund kunnen worden in de eerste jaren van hun loopbaan. Om de effecten van de wijze waarop u op dit moment door uw school ondersteund wordt te onderzoeken, worden gedurende drie schooljaren verschillende vragenlijsten afgenomen en vinden er jaarlijks observaties plaats tijdens uw lessen.

Begeleiding op school

De begeleiding die op school geboden wordt is o.a. gebaseerd op de zelfdeterminatietheorie van Ryan en Deci (2000)¹. Inzichten uit deze theorie worden gebruikt om een werksituatie voor de beginnende docent te creëren die duurzame motivatie (om zich te verbeteren) mogelijk maakt. Daarbij staan drie psychologische basisbehoeften centraal: 1) het vergroten van de *autonomie* van de beginnende docent, 2) het bevorderen van zijn/haar *competentie* en 3) het bevorderen van de *verbondenheid* met collega's en leerlingen.

Doel van dit document

Met dit document informeren wij u nader over de metingen die in het voorjaar van 2016 bij u zijn verricht. Hiermee willen wij u ondersteunen in het identificeren van uw sterke vaardigheden en de vaardigheden die nog wat meer ontwikkeling vereisen. Met deze informatie kunt u (eventueel samen met uw coach/schoolopleider) een professioneel ontwikkelingsplan opstellen. Dit kan *uw autonomie* versterken doordat u in de toekomst deze werkwijze zelf kunt organiseren en vormgeven.

¹ Ryan, R. M., & Deci, E. L. (2000). Self-determination theory and the facilitation of intrinsic motivation, social development, and well-being. *American Psychologist*, 55, 68-78.

Leeswijzer

In deel 1 van de terugkoppeling treft u informatie aan over uw lesobservatie. Naast uw scores zijn ook gegevens van de referentiegroepen weergegeven. De referentiegroep bestaat uit docenten die minder dan twee jaar geleden hun lesbevoegdheid hebben behaald (startende docenten).

In deel 2 treft u informatie aan over de leerlingvragenlijst die in uw klas is afgenomen. Ook hier zijn referentiegegevens weergegeven van startende docenten.

Wij hopen u met deze terugkoppeling van dienst te zijn!

Deel 1: De perceptie van uw observator

In tabel 1 treft u een overzicht aan van de datum van observatie, het aantal leerlingen tijdens de observatie en een aanduiding van de klas. In bijlage 1 treft u een overzicht aan van de geobserveerde gedragingen per indicator.

Tabel 1: datum observatie, aantal leerlingen en aanduiding van de klas

datum van de observatie	21.04.2016
aantal leerlingen in de klas tijdens observatie	21
aanduiding van de klas	A3A

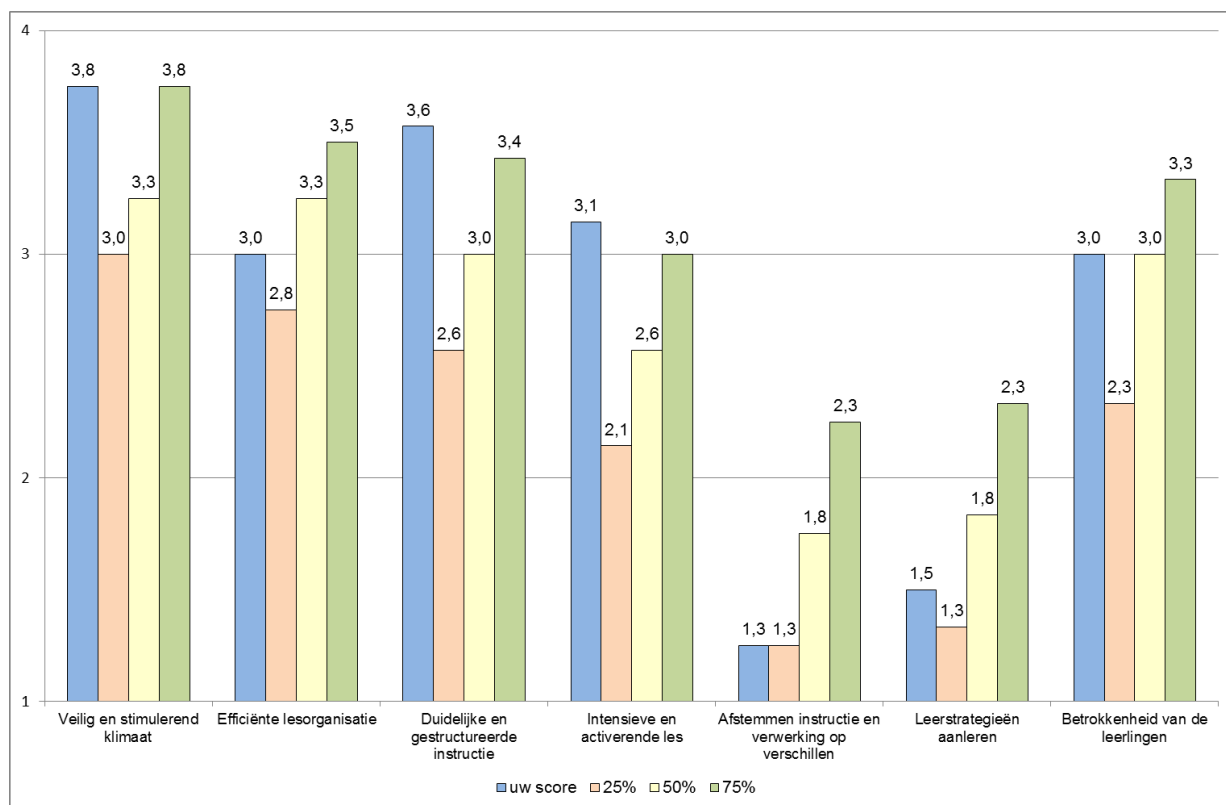
In figuur 1 treft u een overzicht van uw observatiescores van de 'maart-mei 2016 meting' in vergelijking tot een referentiegroep. De referentiegroep bestaat uit ± 1750 docenten waarvoor een eerste meting (nulmeting) is uitgevoerd in oktober-november 2014 en 2015. Hiermee wordt het u duidelijk hoe u zich verhoudt ten aanzien van de referentiegroep (bij de eerste meting). U ziet de kwartiel scores van de referentiegroep in vergelijking met uw laatste meting (voorjaar 2016). U ziet ook de bovenste en onderste kwartielen. Indien uw staafje (blauw) lager zou zijn dan het oranje staafje dan zou uw observatie behoren tot de 25% laagst scorende starters uit de referentiegroep. Indien uw score boven het groene staafje zou liggen, zou uw observatie tot de 25% hoogst scorende starters uit de referentiegroep behoren.

Een '1' geeft aan dat de observator uw handelen met betrekking tot dit gedrag heeft ervaren als overwegend zwak, een '2' betekent meer zwak dan sterk, een '3' betekent meer sterk dan zwak en een '4' geeft aan dat de observator uw handelen heeft ervaren als overwegend sterk. De observator is gevraagd op elke stelling een score te geven. U krijgt van ons de gemiddelde scores per vaardigheidsdomein te zien. In de bijlage treft u het observatie instrument aan.

Het kan voorkomen dat uw gemiddelde score van een vaardigheid ontbreekt. In dat geval heeft de observator één of meerdere aspecten binnen dat vaardigheidsdomein niet ingevuld, waardoor we uw gemiddelde score niet hebben kunnen berekenen.

Wij willen u er op wijzen dat de scores gebaseerd zijn op één lesobservatie en daarom niet automatisch voor al uw lessen/klassen gelden. Deze terugkoppeling is niet bedoeld om u te beoordelen, maar om u aanknopingspunten te geven voor uw verdere ontwikkeling.

Figuur 1: Uw observatiescores in relatie tot de referentiegroep



Deel 2: De percepties van uw leerlingen

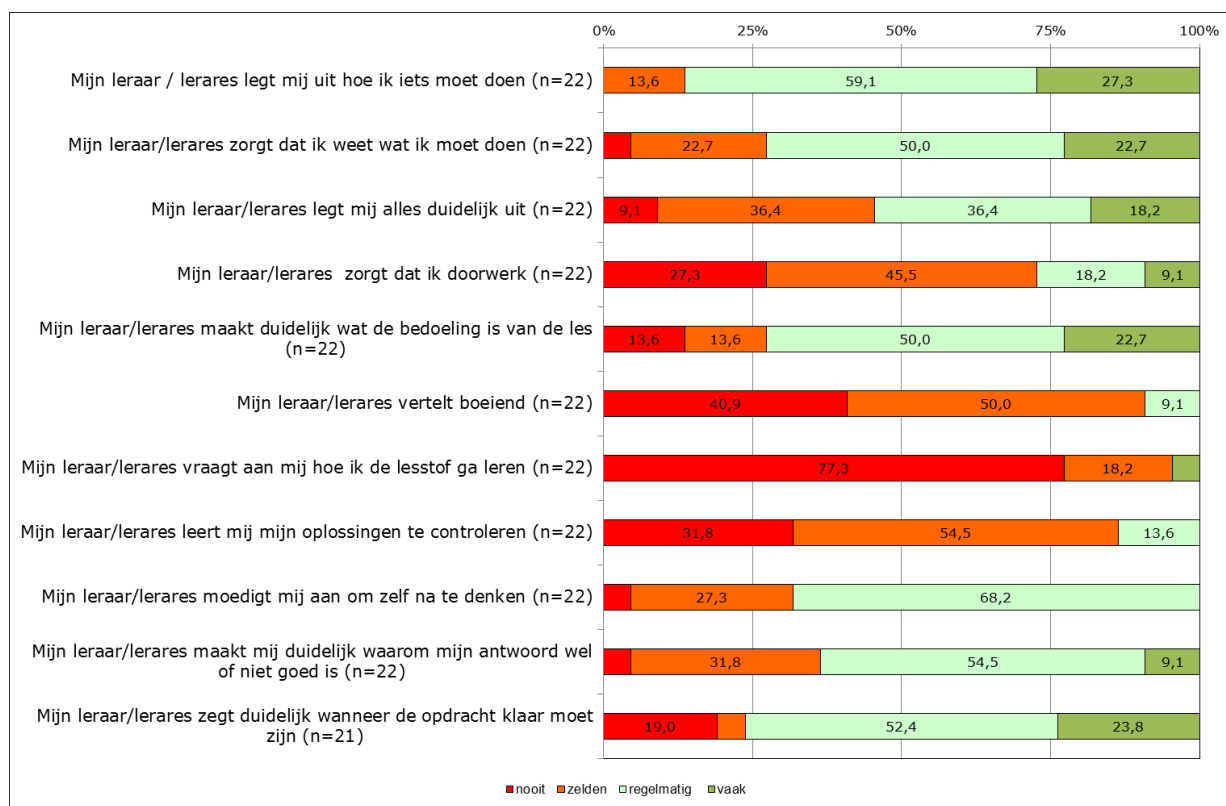
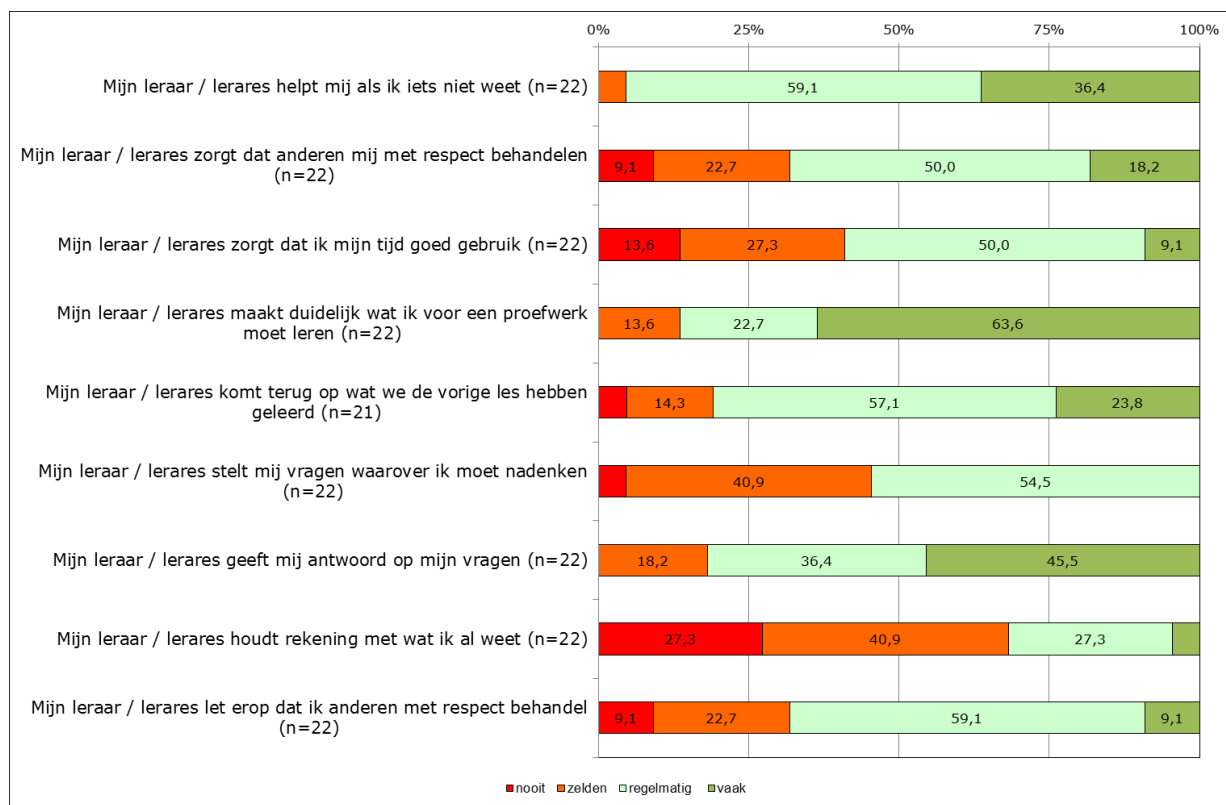
In tabel 2 treft u een overzicht aan van de datum van afname, het aantal leerlingen tijdens de geobserveerde les en een aanduiding voor klas.

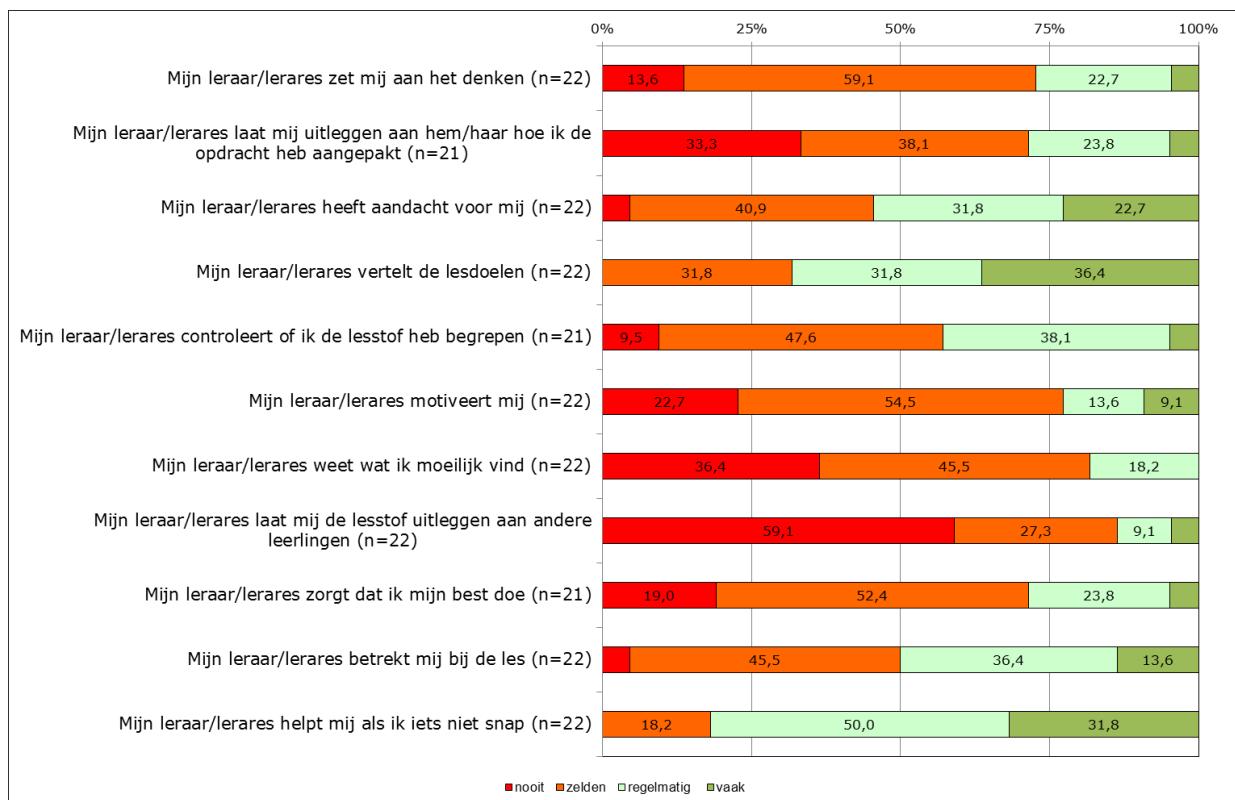
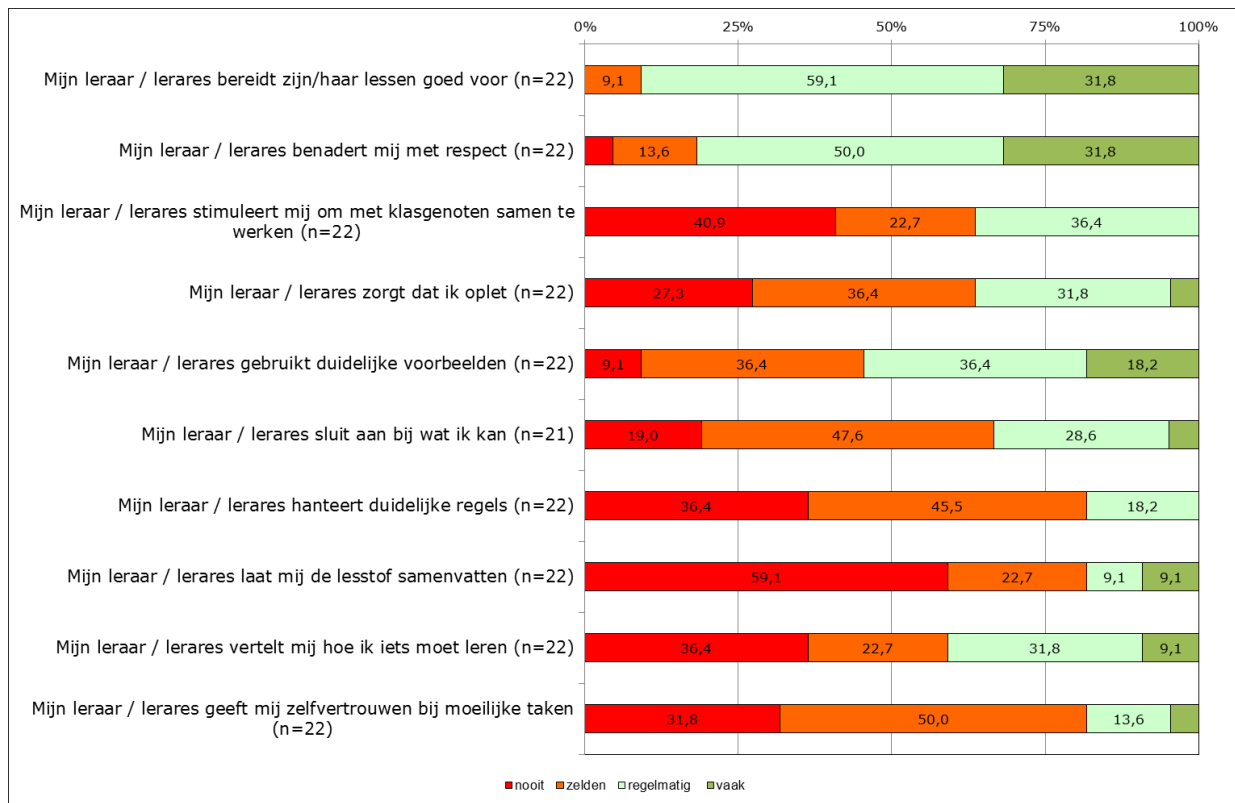
Tabel 2: datum afname, aantal lijsten door leerlingen ingevuld, aanduiding voor de klas

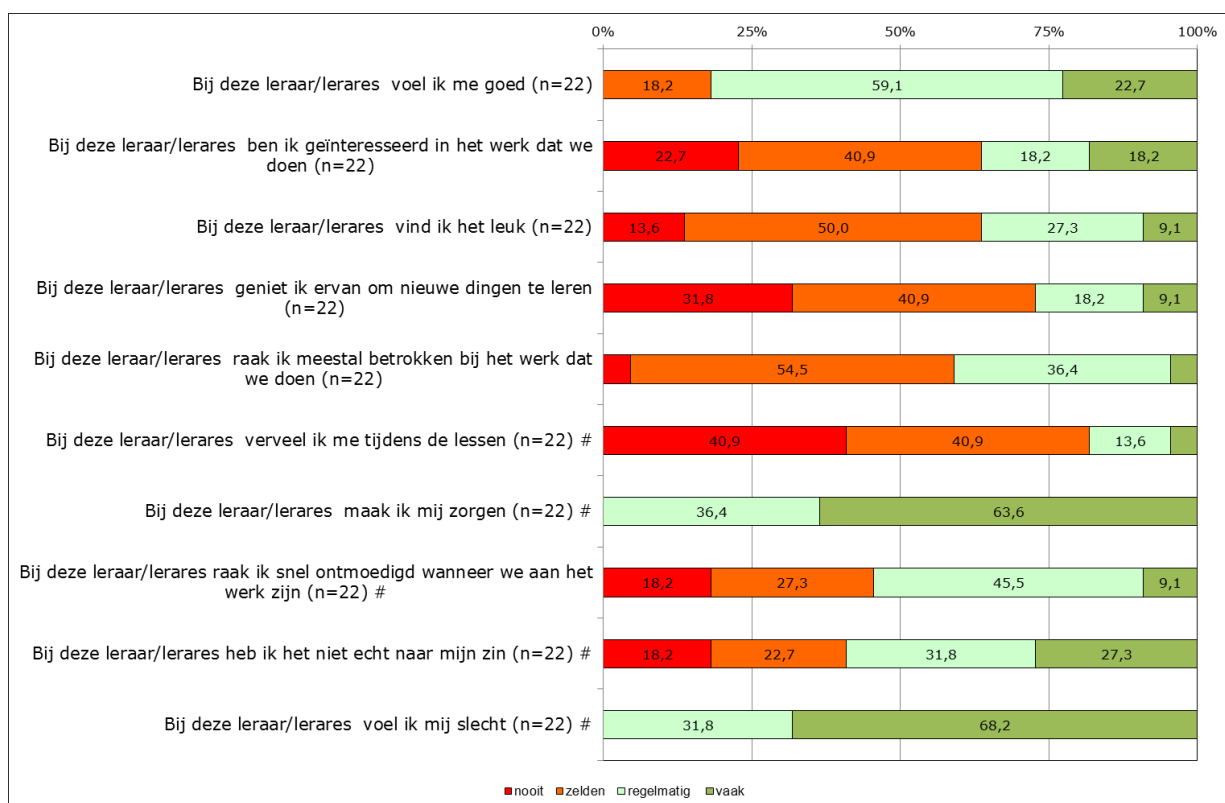
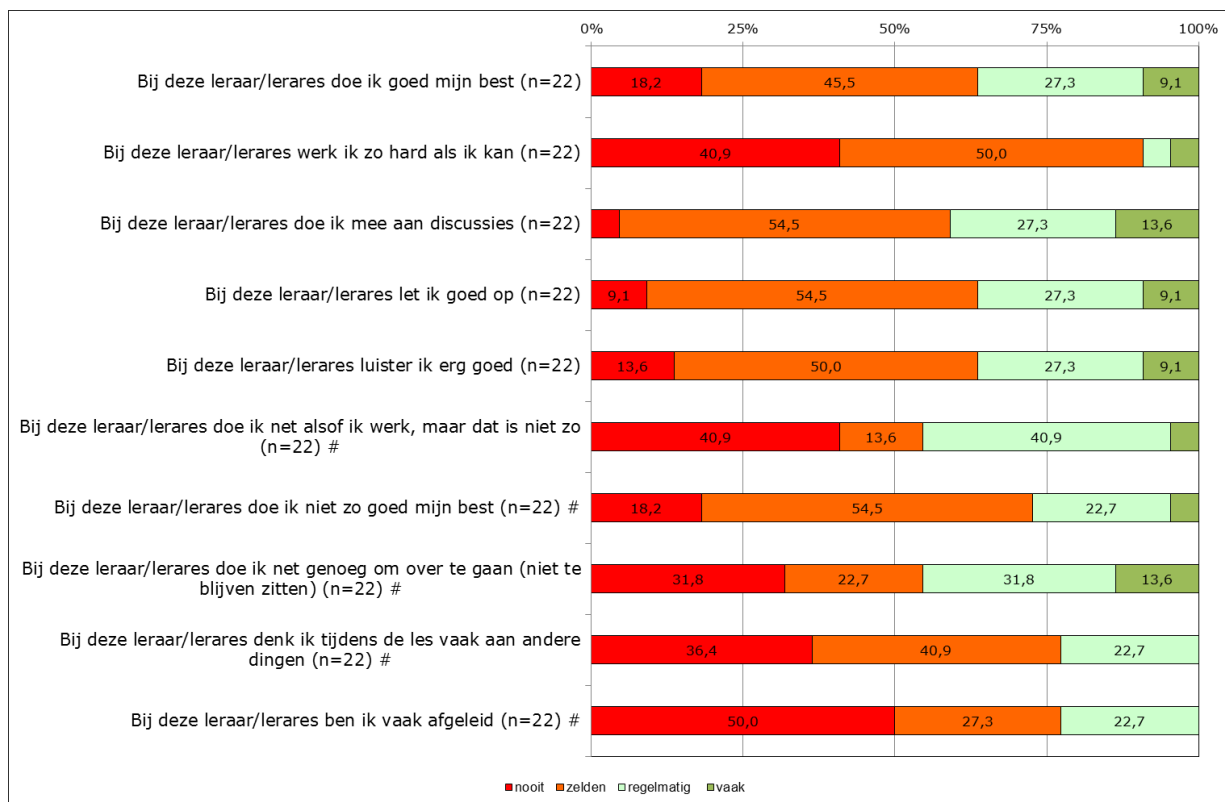
datum invullen	06.04.2016
aantal leerlingen	22
aanduiding van de klas	GA3B

In de figuur 2 treft u informatie aan over de percepties van uw leerlingen per stelling uit de leerlingvragenlijst. In deze grafieken kunt u het percentage van de scores van uw leerlingen op de stellingen aflezen. Daarnaast wordt per stelling vermeld hoeveel leerlingen bij deze stelling iets hebben ingevuld. De leerlingen gaven aan hoe frequent bepaalde gedragingen voorkomen. '1' = nooit, '2' = zelden, '3' = regelmatig, '4' = vaak. U kunt ook zien hoeveel leerlingen de stelling hebben ingevuld. Om de antwoorden in één en dezelfde richting te kunnen interpreteren zijn de antwoorden op negatief geformuleerde items omgekeerd weergegeven. Dit betekent dat 'groen' altijd 'goed' betekent en dat 'rood' altijd 'slecht' betekent. De weergave van de antwoorden zijn dus aangepast en niet de formulering van de vragen. Achter vragen waarvoor de antwoorden in omgekeerde volgorde worden weergegeven staat in de grafiek een '#'.

Figuur 2: Staafdiagram met de verdeling van de percepties van uw leerlingen per stelling



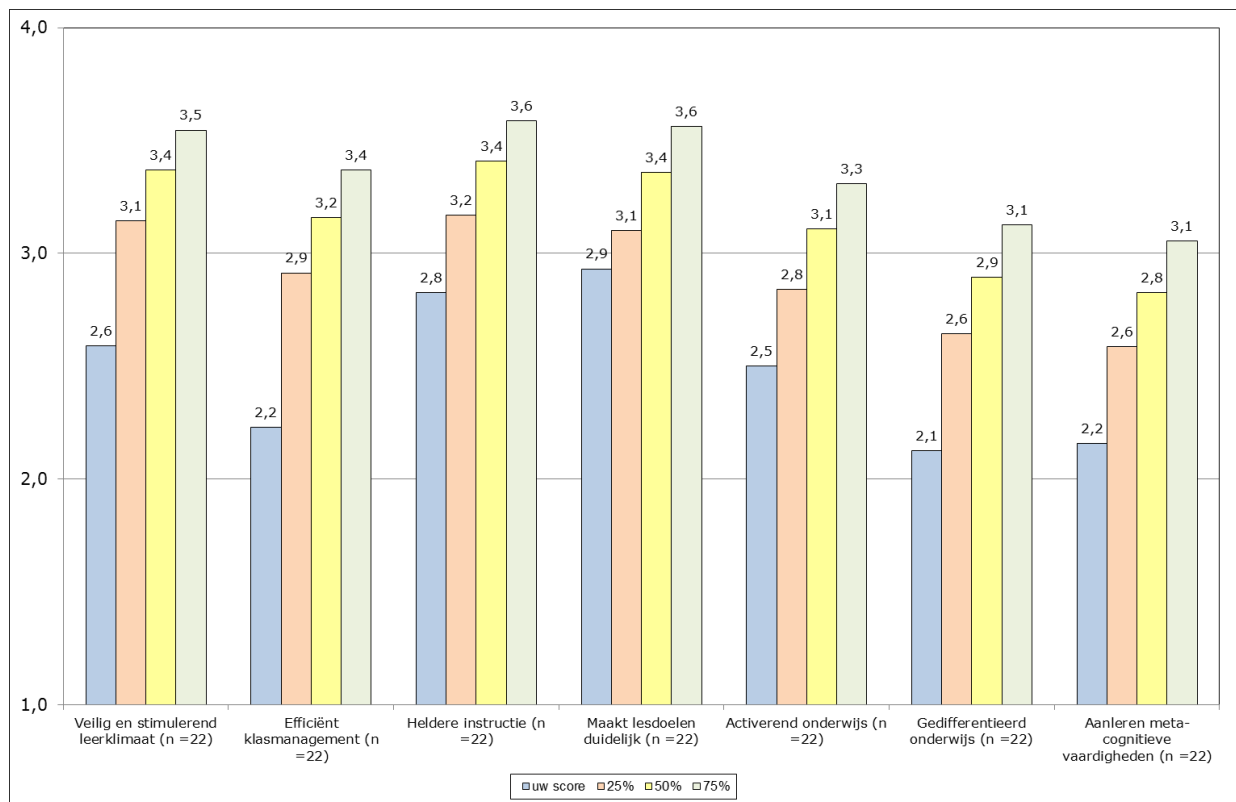




negatief geformuleerde vragen waarvoor de antwoorden zijn omgekeerd om in dezelfde richting te kunnen worden geïnterpreteerd als de overige items.

In figuur 3 treft u een staafdiagram aan waarin de percepties van uw leerlingen in relatie tot die van de referentiegroep zijn afgebeeld. In bijlage 2 staat welke vragen bij welke perceptie horen. De referentiegroep bestaat uit ± 1500 docenten waarvoor een eerste meting (nulmeting) is uitgevoerd in oktober-november 2014 en 2015. Hiermee wordt het u duidelijk hoe u zich verhoudt ten aanzien van de referentiegroep (bij de eerste meting). U ziet de kwartiel scores van de referentiegroep in vergelijking met uw laatste meting (voorjaar 2016). U ziet ook de bovenste en onderste kwartielen. Indien uw staafje (blauw) lager zou zijn dan het (oranje) staafje dan zou uw observatie behoren tot de 25% laagst scorende starters uit de referentiegroep. Indien uw score boven de (groene) zou liggen, zou uw observatie tot de 25% hoogst scorende starters uit de referentiegroep behoren.

Figuur 3: De leerling-percepties van uw klas in relatie tot de referentiegroep



Tot slot

Wij hopen u met deze terugkoppeling voldoende te hebben ingelicht. Indien u vragen heeft, kunt u contact opnemen met uw coach, schoolopleider of met ons:

inductienoorden@rug.nl.

U kunt ook meer lezen op onze website: <http://www.begeleidingstartendeleraren.nl/>



Bijlage 1: iCalt items per indicator²

Indicator:	item	omschrijving
Vellig en stimulerend leerklimaat	1	De leraar toont in gedrag en taalgebruik respect voor leerlingen
	2	De leraar zorgt voor een ontspannen sfeer
	3	De leraar ondersteunt het zelfvertrouwen van leerlingen
	4	De leraar zorgt voor wederzijds respect
Efficiënte lesorganisatie	5	De leraar zorgt voor een ordelijk verloop van de les
	6	De leraar gaat tijdens de verwerking na of leerlingen de opdrachten op een juiste manier uitvoeren
	7	De leraar zorgt voor een doelmatig klassenmanagement
	8	De leraar gebruikt de leertijd efficiënt
Duidelijke en gestructureerde instructie	9	De leraar geeft duidelijke uitleg van de leerstof
	10	De leraar geeft feedback aan de leerlingen
	11	De leraar betreft alle leerlingen bij de les
	12	De leraar gaat tijdens de instructie na of leerlingen de leerstof hebben begrepen
	13	De leraar bevordert dat leerlingen hun best doen
	14	De leraar geeft goed gestructureerd les
	15	De leraar geeft duidelijke uitleg van het gebruik van didactische hulpmiddelen en opdrachten
Intensieve en activerende les	16	De leraar hanteert werkvormen die leerlingen activeren
	17	De leraar stimuleert het zelfvertrouwen van zwakke leerlingen
	18	De leraar stimuleert leerlingen om over oplossingen na te denken
	19	De leraar stelt vragen die leerlingen tot denken aanzetten
	20	De leraar laat leerlingen hardop denken
	21	De leraar zorgt voor interactieve instructie
	22	De leraar verduidelijkt bij de aanvang van de les de lesdoelen
Afstemmen instructie en verwerking op verschillen	23	De leraar gaat na of de lesdoelen werden bereikt
	24	De leraar biedt zwakke leerlingen extra leer- en instructietijd
	25	De leraar stemt de instructie af op relevante verschillen tussen leerlingen
	26	De leraar stemt de verwerking van de leerstof af op relevante verschillen tussen leerlingen
Leerstrategieën aanleren	27	De leraar leert leerlingen hoe zij complexe problemen kunnen vereenvoudigen
	28	...stimuleert het gebruik van controle activiteiten
	29	De leraar leert leerlingen oplossingen te checken
	30	De leraar bevordert het toepassen van het geleerde
	31	De leraar moedigt kritisch denken van leerlingen aan
	32	De leraar vraagt leerlingen na te denken over strategieën bij de aanpak
Betrokkenheid van de leerlingen	33	De leerlingen zijn betrokken bij de les
	34	De leerlingen tonen zich geïnteresseerd
	35	De leerlingen zijn actief op leren gericht

² van de Grift, W., Helms-Lorenz, M., & Maulana, R. (2014). Teaching skills of student teachers: Calibration of an evaluation instrument and its value in predicting student academic engagement. *Studies in Educational Evaluation*, 43, 150-159. 10.1016/j.stueduc.2014.09.003



Bijlage 2: Leerlingvragenlijst items per indicator³

indicator	item	omschrijving
Veilig en stimulerend leerklimaat	2	Mijn leraar / lerares zorgt dat anderen mij met respect behandelen
	9	Mijn leraar / lerares let erop dat ik anderen met respect behandel
	22	Mijn leraar / lerares benadert mij met respect
	27	Mijn leraar / lerares hanteert duidelijke regels
Efficiënte klasmanagement	13	Mijn leraar/lerares zorgt dat ik doorwerk
	24	Mijn leraar / lerares zorgt dat ik oplet
	39	Mijn leraar/lerares zorgt dat ik mijn best doe
	40	Mijn leraar/lerares betreft mij bij de les
Heldere instructie	4	Mijn leraar / lerares maakt duidelijk wat ik voor een proefwerk moet leren
	7	Mijn leraar / lerares geeft mij antwoord op mijn vragen
	10	Mijn leraar / lerares legt mij uit hoe ik iets moet doen
	11	Mijn leraar/lerares zorgt dat ik weet wat ik moet doen
	12	Mijn leraar/lerares legt mij alles duidelijk uit
	15	Mijn leraar/lerares vertelt boeiend
	20	Mijn leraar/lerares zegt duidelijk wanneer de opdracht klaar moet zijn
	25	Mijn leraar / lerares gebruikt duidelijke voorbeelden
Activerend onderwijs	3	Mijn leraar / lerares zorgt dat ik mijn tijd goed gebruik
	18	Mijn leraar/lerares moedigt mij aan om zelf na te denken
	33	Mijn leraar/lerares heeft aandacht voor mij
	36	Mijn leraar/lerares motiveert mij
Gedifferentieerd onderwijs	8	Mijn leraar / lerares houdt rekening met wat ik al weet
	26	Mijn leraar / lerares sluit aan bij wat ik kan
	30	Mijn leraar / lerares geeft mij zelfvertrouwen bij moeilijke taken
	35	Mijn leraar/lerares controleert of ik de lesstof heb begrepen
Lesdoelen duidelijk maken	14	Mijn leraar/lerares maakt duidelijk wat de bedoeling is van de les
	34	Mijn leraar/lerares vertelt de lesdoelen
Aanleren meta- cognitieve vaardigheden	6	Mijn leraar / lerares stelt mij vragen waarover ik moet nadenken
	17	Mijn leraar/lerares leert mij mijn oplossingen te controleren
	29	Mijn leraar / lerares vertelt mij hoe ik iets moet leren
	31	Mijn leraar/lerares zet mij aan het denken

³ Maulana, R., Helms-Lorenz, M., & Van de Grift, W. (2014). Development and evaluation of a questionnaire measuring pre-service teachers' teaching behaviour: A Rasch modelling approach. School Effectiveness and School Improvement . DOI:10.1080/09243453.2014.939198